

अनुसूची-२

(दफा ४ तथा अनुसूची-१ को भाग-१ सँग सम्बन्धित)

हेलम्बु गाउँपालिका

स्थानीय राजपत्र

खण्ड:७

संख्या:१

मिति:२०८१/०३/१०

भाग-१

हेलम्बु गाउँपालिका

आर्थिक ऐन, २०८१

प्रस्तावना:

हेलम्बु गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०८१/८२ को अर्थ सम्बन्धी प्रस्तावलाई कार्यान्वयन गर्नको निमित्त स्थानीय कर तथा शुल्क संकलन गर्ने, छुट दिने तथा आय संकलनको प्रशासनिक व्यवस्था गर्न वाञ्छनीय भएकोले,

नेपालको संविधानको धारा २२८ को उपधारा (२), नेपालको संविधानको अनुसूची ८ र ९ बमोजिम र स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को दफा १०२ को उपदफा (१) बमोजिम हेलम्बु गाउँपालिकाको गाउँसभाले यो ऐन बनाएको छ।

१. **संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ:** (१) यस ऐनको नाम “आर्थिक ऐन, २०८१” रहेको छ।
(२) यो ऐन २०८१ साल श्रावण १ गतेदेखि हेलम्बु गाउँपालिका क्षेत्रमा लागू हुनेछ।
२. **सम्पत्ति कर:** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र अनुसूची-१ बमोजिम सम्पत्ति कर/घरजग्गा/भूमी कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ।
३. **घर बहाल कर:** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र कुनै व्यक्ति वा संस्थाले भवन, घर, पसल, ग्यारेज, गोदाम, टहरा, छप्पर, जग्गा वा पोखरी पूरै आंशिक तवरले बहालमा दिएकोमा अनुसूची-२ बमोजिम घर जग्गा बहाल कर लगाइने र असूल गरिनेछ।
४. **व्यवसाय कर:** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र व्यापार, व्यवसाय वा सेवामा पूँजीगत लगानी र आर्थिक कारोवारका आधारमा अनुसूची-३ बमोजिम व्यवसाय कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ।
५. **जडिबुटी, कवाडी र जीवजन्तु कर:** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र कुनै व्यक्ति वा संस्थाले ऊन, खोटो, जडिबुटी, वनकस, कवाडी माल र प्रचलित कानूनले निषेध गरिएको जीवजन्तु बाहेकका अन्य मृत वा मारिएका जीवजन्तुको हाड, सिङ, प्वाँख, छाला जस्ता बस्तुको व्यवसायिक कारोवार गरेवापत अनुसूची-४ बमोजिमको कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ।
६. **सवारी साधन कर:** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र दर्ता भएका सवारी साधनमा अनुसूची-५ बमोजिम सवारी साधन तथा पार्किङ्ग शुल्क वापतको कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ।
७. **विज्ञापन कर:** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र हुने विज्ञापनमा अनुसूची-६ बमोजिम विज्ञापन कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ। तर प्रदेश कानून स्वीकृत भई सो कानूनमा अन्यथा व्यवस्था भएको अवस्थामा सोही बमोजिम हुनेछ।
८. **मनोरञ्जन कर:** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र हुने मनोरञ्जन व्यवसाय सेवामा अनुसूची-७ बमोजिम व्यवसाय कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ। तर प्रदेश कानून स्वीकृत भई सो कानूनमा अन्यथा व्यवस्था भएको अवस्थामा सोही बमोजिम हुनेछ।
९. **बहाल बिटौरी शुल्क:** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र आफूले निर्माण, रेखदेख वा संचालन गरेका अनुसूची-८ मा उल्लेख भए अनुसार हाट बजार वा पसलमा सोही अनुसूचीमा भएको व्यवस्था अनुसार बहाल बिटौरी शुल्क लगाइने र असूल उपर गरिनेछ।
१०. **पार्किङ शुल्क:** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र कुनै सवारी साधनलाई पार्किङ सुविधा उपलब्ध गराए वापत अनुसूची-९ बमोजिम पार्किङ शुल्क लगाइने र असूल उपर गरिनेछ।
११. **ट्रेकिङ्ग, कोयोकिड, क्यानोइङ्ग, बन्जी जम्पिङ्ग, जिपफ्लायर र न्याफ्टीङ्ग शुल्क:** गाउँपालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्र ट्रेकिङ्ग, कायोकिड, क्यानोइङ्ग, बन्जी जम्पिङ्ग, जिपफ्लायर र न्याफ्टीङ्ग सेवा

वा व्यवसाय संचालन गरेवारत अनुसूची- १० बमोजिमको शुल्क लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।

१२. **सेवा शुल्क, दस्तुर:** गाउँपालिकाले निर्माण, संचालन वा व्यवस्थापन गरेका अनुसूची- ११ मा उल्लिखित स्थानीय पूर्वाधार र उपलब्ध गराइएको सेवामा सेवाग्राहीबाट सोही अनुसूचीमा व्यवस्था भए अनुसार शुल्क लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।

१३. **पर्यटन शुल्क:** गाउँपालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्र प्रवेश गर्ने पर्यटकहरूबाट अनुसूची- १२ मा उल्लिखित दरमा पर्यटन शुल्क लगाइने र असूल उपर गरिनेछ । तर प्रदेश कानून स्वीकृत भई सो कानूनमा अन्यथा व्यवस्था भएको अवस्थामा सोही बमोजिम हुनेछ ।

१४. **प्राकृतिक स्रोतको उत्खनन उपयोग तथा विक्री शुल्क:** (१) गाउँपालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्रको खोलानाला वा अन्य सार्वजनिक स्थलबाट वातावरणीय प्रभाव मूल्यांकन वा प्रारम्भिक वातावरणीय परीक्षण गरी त्यसमा तोकिएको परिमाणमा स्लेट, ढुङ्गा, गिट्टी, बालुवा एवं माटोजन्य वस्तुहरूको उत्खनन तथा आफ्नो क्षेत्रभित्रको सार्वजनिक एवं ऐलानी जग्गामा रहेको काठ, दाउरा, जराजुरी आदिको उपयोग र विक्री गरे वापत अनुसूची- १३ मा उल्लेख भए बमोजिमको कर लगाइने र असूल गरिनेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम स्लेट, ढुङ्गा, गिट्टी, बालुवा एवं माटोजन्य वस्तुहरू विक्री गर्दा विक्रीको दर तथा उपलब्ध परिमाणका आधारमा कायम भएको न्यूनतम विक्री मूल्यमा ठेक्का बढाबढ गरी गर्न सक्नेछ ।

(३) उपदफा (२) बमोजिम ठेक्का निर्धारण नभएमा कार्यपालिकाले निर्णय गरी गाउँपालिकाले अमानत विधिबाट विक्री गरी रकम संकलन गर्न सक्नेछ ।

१५. **सामुदायिक वनबाट आय प्राप्त गर्ने:** (१) सामुदायिक वन उपभोक्ता समितिले वन पैदावार विक्री तथा उपयोग सम्बन्धी आफ्नो वार्षिक कार्ययोजना बनाई गाउँपालिकाबाट स्वीकृत गराउनु पर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम वार्षिक कार्ययोजना स्वीकृत शुल्क र वन पैदावारको विक्री वापत प्राप्त हुने रकमको अनुसूची- १४ मा उल्लिखित भए बमोजिम गाउँपालिकाको तोकिएको खातामा जम्मा गर्नु पर्नेछ ।

१६. **जरिवाना, हर्जना र दण्ड:** (१) गाउँपालिकाले निर्धारण गरेको कर, शुल्क तथा महसुल तोकिएको समयमा भुक्तानी नगरेमा वा प्रचलित कानून पालना नगरेको कसूरमा अनुसूची- १५ मा उल्लेख गरिएको व्यवस्था तथा दरमा जरिवाना सहित वक्यौता असूल गर्नेछ ।

१७. कर छुट: यस ऐन बमोजिम कर तिर्ने दायित्व भएका व्यक्ति वा संस्थाहरूलाई कुनै पनि किसिमको कर छुट दिइने छैन।

१८. कर तथा शुल्क संकलन सम्बन्धी कार्यविधि: यो ऐनमा भएको व्यवस्था अनुसार कर तथा शुल्क संकलन सम्बन्धी कार्यविधि गाउँपालिकाले तोके अनुसार हुने छ।

अनुसूची-१

दफा (२) सँग सम्बन्धित

सम्पत्ति, घरजग्गा तथा भूमि करको दर

क) हेलम्बु गाउँपालिका अन्तरगत सडक/बाटोसँग जोडिएको घडेरी जग्गाको न्यूनतम मूल्यांकन:

सि.नं.	ठाउँ	प्रतिरोपनि	रोपनीमा	करको दर	जम्मा जग्गा कर	प्रति वर्गफिट
--------	------	------------	---------	---------	----------------	---------------

१	मेलम्ची हेलम्बु सडकसँग जोडिएका साविक महांकाल, इचोक किउल तिम्बुघाङ्गयु ल गाविस क्षेत्रका जग्गा प्रति रोपनी	२००००००	१	०.०५	१०००	१
२	गाउँपालिका क्षेत्र भित्र अन्य मोटर बाटोसँग जोडिएका घडेरी जग्गा प्रति रोपनी	५००००००	१	०.०५	२५०	१
३	गोरेटो बाटोसँग जोडिएको खेतको घडेरी जग्गा प्रति रोपनी	३००००००	१	०.०५	१५०	१
४	गोरेटो बाटोसँग जोडिएको पाखाको घडेरी जग्गा प्रति रोपनी	१५०००००	१	०.०५	७५	१

ख) माथि खण्ड (क) मा उल्लेख भए बाहेकमा जग्गाको किसिमको आधारमा कायम गरिएको जग्गाको न्यूनतम मुल्यांकन:

सि.नं.	वडा नं	जग्गाको वर्गीकरण	जग्गाको प्रकार	प्रतिरोपनी मुल्य	करको दर (प्रतिशतमा)	जम्मा जग्गा कर	घरको प्रति वर्गफिट कर
१	वडा नं १	खेत	अब्बल	४००००	०.०५	२०	१
		पाखो	अब्बल	२८०००	०.०५	१४	१
		खेत	दोयम	३६०००	०.०५	१८	१
		पाखो	दोयम	२४०००	०.०५	१२	१
		खेत	सीम	३२०००	०.०५	१६	१
		पाखो	सीम	२२०००	०.०५	११	१
		खेत	चाहार	२८०००	०.०५	१४	१
		पाखो	चाहार	२००००	०.०५	१०	१
२	वडा नं २	खेत	अब्बल	१५००० ०	०.०५	७५	१
		पाखो	अब्बल	७००००	०.०५	३५	१
		खेत	दोयम	१४००० ०	०.०५	७०	१
		पाखो	दोयम	६००००	०.०५	३०	१
		खेत	सीम	१३००० ०	०.०५	६५	१
		पाखो	सीम	५००००	०.०५	२५	१
		खेत	चाहार	१२००० ०	०.०५	६०	१
		पाखो	चाहार	४००००	०.०५	२०	१
३	वडा नं ३	खेत	अब्बल	१५००० ०	०.०५	७५	१
		पाखो	अब्बल	५४०००	०.०५	२७	१

		खेत	दोयम	१४००० ०	०.०५	७०	१
		पाखो	दोयम	५००००	०.०५	२५	१
		खेत	सीम	१३००० ०	०.०५	६५	१
		पाखो	सीम	४६०००	०.०५	२३	१
		खेत	चाहार	१२००० ०	०.०५	६०	१
		पाखो	चाहार	४२०००	०.०५	२१	१
४	वडा नं ४	खेत	अब्बल	१५००० ०	०.०५	७५	१
		पाखो	अब्बल	७००००	०.०५	३५	१
		खेत	दोयम	१४००० ०	०.०५	७०	१
		पाखो	दोयम	६००००	०.०५	३०	१
		खेत	सीम	१३००० ०	०.०५	६५	१
		पाखो	सीम	५००००	०.०५	२५	१
		खेत	चाहार	१२००० ०	०.०५	६०	१
		पाखो	चाहार	४००००	०.०५	२०	१
५	वडा नं ५	खेत	अब्बल	१५००० ०	०.०५	७५	१
		पाखो	अब्बल	७००००	०.०५	३५	१
		खेत	दोयम	१४००० ०	०.०५	७०	१
		पाखो	दोयम	६००००	०.०५	३०	१
		खेत	सीम	१३००० ०	०.०५	६५	१
		पाखो	सीम	५००००	०.०५	२५	१

		खेत	चाहार	१२००० ०	०.०५	६०	१
		पाखो	चाहार	४००००	०.०५	२०	१
६	वडा नं ६	खेत	अब्बल	१५००० ०	०.०५	७५	१
		पाखो	अब्बल	७००००	०.०५	३५	१
		खेत	दोयम	१४००० ०	०.०५	७०	१
		पाखो	दोयम	६००००	०.०५	३०	१
		खेत	सीम	१३००० ०	०.०५	६५	१
		पाखो	सीम	५००००	०.०५	२५	१
		खेत	चाहार	१२००० ०	०.०५	६०	१
		पाखो	चाहार	४००००	०.०५	२०	१
७	वडा नं ७	खेत	अब्बल	१५००० ०	०.०५	७५	१
		पाखो	अब्बल	७००००	०.०५	३५	१
		खेत	दोयम	१४००० ०	०.०५	७०	१
		पाखो	दोयम	६००००	०.०५	३०	१
		खेत	सीम	१३००० ०	०.०५	६५	१
		पाखो	सीम	५००००	०.०५	२५	१
		खेत	चाहार	१२००० ०	०.०५	६०	१
		पाखो	चाहार	४००००	०.०५	२०	१
<p>पुनश्चः विलम्ब शुल्क एक वर्षसम्म १० प्रतिशत, तीन वर्षसम्म १५ प्रतिशत रसो भन्दा माथि २० प्रतिशत थप लाग्नेछ ।</p>							

अनुसूची — २		
दफा (३) सँग सम्बन्धित		
घरबहाल कर		
सि.नं.	जग्गा तथा घर भाडामा लिने	करको दर
१	लेखापरीक्षण गराउने दायित्व भएका संस्थाहरूले बहालमा लिएको घर	बहाल रकमको १० प्रतिशत
२	अन्य (व्यापार, व्यवसायिक, घरयासी वा कृषि प्रयोजनका लागि लिएको घरजग्गा)	बहाल रकमको १० प्रतिशत

अनुसूची- ३
दफा (४) सँग सम्बन्धित
व्यवसाय कर

सि.नं	विवरण	दर्ता शुल्क	नवीकरण शुल्क
१	व्यापारिक वस्तु		
१.१	सुन, चाँदी विक्रेता	७५००	३५००
१.२	भिडियो क्यासेट रेकर्डर तथा प्लेयर उत्पादक /वितरक	३०००	१५००
२	मच्चिरा		
२.१	क) थोक विक्रेता	१००००	५०००
२.२	ख) खुद्रा विक्रेता	४०००	२०००
२.३	हलुका पेय पदार्थको थोक विक्रेता	३०००	१५००
३	निर्माण सामग्री		

३.१	क) सिमेन्ट, छड, धातुका निर्माण सामान विक्रेता	२००००	१००००
३.२	ख) सिसा, रंगरोगन तथा टायल्स जस्ता निर्माण सामग्रीहरु	५०००	२५००
३.३	कम्प्युटर र सो सँग सम्बन्धित सामान विक्री तथा मर्मत सेवा	२०००	१०००
३.४	आरन व्यवसाय	निशुल्क	
३.५	कृषि औजार उत्पादन व्यवसाय	१०००	५००
४	विद्युत/सोलार विक्रेता		
४.१	क) बिजुली सामान विक्रेता	५०००	२५००
४.२	ख) सौर्यऊर्जाबाट चल्ने विद्युतीय सामग्री विक्रेता	१५००	७५०
४.३	रेडियो, घडी, मोवाइल तथा अन्य विद्युतीय सामान विक्री तथा मर्मत सेवा	४०००	२०००
४.४	फर्निचरका सामान तथा कार्पेट विक्रेता	५०००	२५००
५	पेट्रोलियम पदार्थ		
५.१	क) आयल निगमको डिलर भई पेट्रोलियम पदार्थ विक्रेता	२००००	१००००
५.२	ख) ग्यास तथा मट्टितेल विक्रेता	३०००	१५००
५.३	क) टिभि फ्रिज जस्ता अन्य विद्युतीय सामान विक्रेता	५०००	२५००
६	खाद्यान्न किराना पसल		
६.१	क) थोक विक्रेता	४०००	२०००
६.२	ख) खुद्रा विक्रेता	२०००	१०००
६.३	फलफुल तथा तरकारी विक्रेता	१०००	५००
६.४	स्वदेशी तथा विदेशी कपडा, तयारी पोसाक र जुता विक्रेता	७५००	५०००

७	अन्य सेवा		
७.१	क) ब्यटी पार्लर, केश श्रृङ्गार तथा सैलुन, ड्राई क्लिनर्स, फोटो स्टुडियो, सिलाई आदि सेवा	३०००	१५००
७.२	ख) सिलाई कटाइ गर्ने	१०००	५००
७.३	ग) पेन्टिङ्ग सेवा	१५००	७५०
७.४	घ) पशु वधसाला	३०००	१५००
७.५	ङ) मासु विक्रेता	३०००	१५००
७.८	पुल हाउस/व्यायमशाला	४०००	२०००
७.९	भाँडाकुँडा विक्रेता	५०००	२५००
७.१०	स्टिल तथा अन्य रेडिमेड फर्निचर विक्रेता	५०००	२५००
७.११	खेलौना तथा उपहार (गिफ्ट) विक्रेता	२०००	१०००
७.१२	केवल/नेटवर्किङ्ग सेवा	५०००	२५००
८	डेरी उद्योग		
८.१	क) चिस्यान केन्द्र	५०००	२५००
८.२	ख) दुग्ध डेरी	२०००	१०००
८.३	बेकरी तथा कफी सप	१०००	५००
८.४	विशेष परामर्श तथा अन्य व्यवसायिक सेवा	२०००	१०००
८.५	सामान ढुवानीकर्ता कम्पनी	७५००	४०००
९	निर्माण व्यवसाय दर्ता तथा नवीकरण दस्तुर		
९.१	घ वर्गको दर्ता दस्तुर	१५०००	७५००
९.२	घ श्रेणीको नवीकरण दस्तुर (आश्विन मसान्तसम्म नवीकरण गरेमा रु. ५०००/- र सो अवधिमा नवीकरण नगरी चैत्र मसान्त भित्र नवीकरण गरेमा दोब्बर दस्तुर लाग्ने र इजाजतपत्र नामसारी, प्रतिलिपी र कम्पनी/प्रा.लि.मा परिवर्तन दस्तुर तथा कारोवार थपमा रु.५०००/- दस्तुर लाग्ने छ। एक वर्ष भन्दा बढी समय नविकरण नगरेमा तथा प्रत्येक वर्ष		

१०	उत्पादनमुलक उद्योग		
१०.१	क) ब्लक, इट्टा तथा प्लास्टीक उद्योग	७५००	५०००
१०.२	ख) अन्य साना घरेलु उद्योग	१०००	५००
१०.३	ग) कलर ल्याब	४०००	२०००
११	फर्निचर उद्योग		
११.१	क) टूली समेत राखेको स-मिल उद्योग	१५०००	१००००
११.२	ख) स-मिल तथा फर्निचर बनाउने उद्योग	७५००	५०००
११.३	ग) सामान्य फर्निचर उद्योग	३०००	२०००
१२	उत्पादनमुलक उद्योग -हाईड्रोपावर)		
१२.१	१ मेघावाट	१०००००	५००००
१३	खनिज उद्योग	४०००	२०००
१४	उत्पादनमुलक तथा रेष्टुरेन्ट		
१४.१	क) वर्ग (स्टारवाला)	१५०००	७५००
१४.२	क) वर्ग (लजको लागि १० कोठा माथि भएको)	७५००	५०००
१४.३	ख) वर्ग (लजको लागि ५-९ कोठा भएको)	४०००	२०००
१४.४	ग) होटल, रेष्टुरेन्ट एण्ड बार	३०००	१५००
१४.५	घ) फास्ट फुड र बेकरी क्याफे	३०००	१५००
१४.६	ड) रिसोर्ट	५०००	३०००
१५	सेवा उद्योग		
१५.१	क) सिनेमा हल	५०००	२५००
१५.२	ख) अफसेट प्रेस	४०००	२०००
१५.३	ग) लेजर प्रेस	३०००	१५००

१५.४	घ) कोल्ड स्टोर तथा फास्ट फुड विक्रेता	३०००	१५००
१५.५	ड) अडियो क्यासेट विक्रेता	३०००	१५००
१५.६	च) हवाई सेवा बैकिङ काउन्टर	३०००	१५००
१५.७	छ) सार्वजनिक परिवहन बैकिङ काउन्टर	४०००	२०००
१६	क्रसर जन्य उद्योग तथा पत्रे हुंगा खानी -वातावरणीय शुल्क)	१०००००	५००००
१७	संचार सेवा (रेडियो एफ.एम.)		
१७.१	क) फोन, फ्याक्स, इमेल, इन्टरनेट तथा फोटोकपी सेवा	२५००	१०००
१७.२	ख) कुरियर सेवा	१५००	१०००
१७.३	ग) अखबार छपाई तथा प्रकाशन	१५००	७५०
१७.४	घ) रेडियो एफ.एम.	५०००	२५००
१७.५	ड) केबल टेलिभिजन	१५००	७५०
१७.६	पत्रपत्रिका, स्टेशनरी तथा पुस्तक विक्रेता	३०००	२०००
१८	वित्तीय सेवा		
१८.१	निजी क्षेत्रको आर्थिक कारेवार गर्ने क वर्गका बैंकको शाखा	१५०००	७५००
१८.२	निजी क्षेत्रको आर्थिक कारेवार गर्ने ख वर्गका बैंकको शाखा	१२०००	६०००
१८.३	निजी क्षेत्रको आर्थिक कारेवार गर्ने ग वर्गका बैंकको शाखा	१००००	५०००
१८.४	निजी क्षेत्रको आर्थिक कारेवार गर्ने घ वर्गका बैंकको शाखा	५०००	२५००
१८.५	बीमा कम्पनी शाखा	१००००	७०००
१८.६	सहकारी बैंक तथा अन्य वित्तीय संस्था	२०००	१०००
१९	सहकारी संस्था		

१९.१	क) बचत तथा ऋण सहकारी संस्था	५०००	३०००
१९.२	ख) कृषि तथा साना किसान सहकारी	३०००	१५००
२०	स्वास्थ्य सेवा		
२०.१	क) गैर सरकारी अस्पताल	१००००	५०००
२०.२	ख) नर्सिड होम/पोलिक्लिनिक	५०००	२५००
२०.३	ग) मेडिकल फर्मा	५०००	२०००
२१	विद्यालय कक्षा स्तरोन्नती -निजी क्षेत्रबाट संचालित)		
२१.१	क) मन्टेश्वरी	५०००	२५००
२१.२	ख) आधारभुत	७५००	४०००
२१.३	ग) मा वि	१५०००	७५००
२१.४	घ) क्याम्पस	२५०००	१५०००
२२	तालिम केन्द्र		
२२.१	क) टाईपिड तथा कम्प्युटर इन्टिच्युट र भाषा प्रशिक्षण	२०००	१०००
२२.२	ख) सिलाईबुनाई तथा अन्य साना प्रशिक्षण केन्द्र	१५००	७५०
२३	मर्मत सम्भार/वर्कशप		
२३.१	क) हेवी इक्युपमेन्ट्स बस, ट्रक, जिप, कार, ट्याक्टर	५०००	३०००
२३.२	ख) मोटरसाईकल, टेम्पो	५०००	२५००
२३.३	ग) टि.भि., फ्रिज, मोटर, पंखा, हिटर	२०००	१०००
२३.४	घ) साईकल मर्मत तथा बिक्री	१०००	५००
२३.५	पार्क तथा पिकनिक स्पट प्रति पटक	५००	
२४	विविध व्यवसाय		
२४.१	मेसिनरी पार्टपुर्जा पसल	५०००	३०००
२४.२	पान पसल	१०००	५००

२४.३	खाना तथा नास्ता पसल	४०००	२०००
२४.४	मिठाई तथा चिया पसल	२०००	१०००
२४.५	पोल्ट्री, पशु फर्म/दाना डिपो/एग्रोभेट	५०००	२५००
२४.६	कन्सल्टेन्सी दर्ता शुल्क	५०००	२५००
२४.७	सप्लायर्स कम्पनी	३०००	१५००
२४.८	टेन्ट हाउस	२५००	१२५०
२४.९	रासायनिक मल, विषादी पसल तथा बिउ विजन विक्रेता	३०००	१५००
२४.१०	चुरोट, सुर्ती पसल	५०००	३०००
२४.११	डिलरशीप -माथि भए बाहेक)	५०००	२५००
२४.१२	मिल - कुटानी पिसानी र तेल पेलानी)	२०००	१०००
२४.१३	पानि घट्ट (कुटानी पिसानी)	५००	२५०
२५	संस्था दर्ता		
२५.१	नाफामुलक	३०००	१५००
२५.२	गैर नाफामुलक	१५००	७५०
२५.३	अन्तराष्ट्रिय गैर सरकारी संस्था	५०००	२५००
२५.४	होमस्टे तथा घरबास	५००	२५०
२५.५	महिला समूह	५००	२५०
२५.६	कृषि समूह	१०००	५००
२५.७	ट्राउटमाछा फर्म	१००००	५०००
२५.८	कवाडी व्यवसाय	५०००	२५००
२५.९	आमा समुह	५००	२५०
२५.१०	स्वास्थ्य आमा समुह	५००	२५०
२५.११	उपभोक्ता समिति दर्ता	५००	२५०
२५.१२	फार्म स्टे दर्ता	३०००	१५००

पुनश्च: (क) अपाङ्गता भएका व्यक्ति, दलित, अल्पसंख्यक तथा महिलाको नाममा व्यवसाय दर्ता गर्दा ५० प्रतिशत छुट गरिनेछ।

(ख) माथि उल्लेखित भएका सबै व्यवसायहरू प्रत्येक आर्थिक वर्षको आश्विन मसान्तभित्र नवीकरण नगरेमा २५ प्रतिशत र सो आर्थिक वर्ष समाप्त भएमा सत प्रतिशत थप जरिवाना लिइ नवीकरण गरिनेछ।

अनुसूची- ४

दफा (५) सँग सम्बन्धित

जडिवुटी, कवाडी तथा जीवजन्तु कर

सि.नं	विवरण	इकाई	करको दर रु
१	ऊन, खोटो निकासी शुल्क	प्रति के.जी.	६
२	बज्रजन्ती, काफलको बोक्रा, चुत्रो बोक्रा निकासी शुल्क	प्रति के.जी.	२
३	लोठ सल्लाको पात, सतुवा, लप्सी निकासी शुल्क	प्रति के.जी.	५
४	धसिंगरे निकासी शुल्क	प्रति के.जी.	५
५	ध'पीको काठ निकासी शुल्क	प्रति के.जी.	२०
६	पैयुको बोक्रो, सल्लाको सिङ्गा, ऐँसेलुको डाँठ, तितेपाती, मजिठो, धुपिको पात, अमला, काउलो, हरो, बरो निकासी शुल्क	प्रति के.जी.	१
७	साल	गोटा	५००
८	सल्लो, उत्तिस, चिलाउने, कटुस, मौवा, अस्ना (साज), शिरिस, सिमल, अन्य	गोटा	५
९	दाउरा	प्रति टिप	३००
१०	काठ कटानी, चिरान पल्लाईलिङ्ग (समुह भन्दा बाहिर विक्री/निकासी) गरेमा	प्रति क्यु फिट	२०
११	प्रचलिते कानुनले निषेध गरेका जीवजन्तु बाहेकका अन्य मृत वा मारिएका जीवजन्तुको हाड, सिङ, प्वाँख, छाला आदि निकासी शुल्क	प्रति के.जी.	५

१२	खाली सीसी, प्लाष्टिक -बोटल, भाडाकुंडा, पुरानो जुत्ता, चपल, ग्यालन र जर्किन), खाली बोरा, तेलको टिन, धातुका टुक्राहरू, पुनः प्रशोधन - रिसाइक्लिङ्ग) गरी पुनः प्रयोगमा आउन सक्ने सामानहरू	प्रति टिप	ठूलो ट्रक रु १०००, सानो टिपर रु ५०० र ट्याक्टर वा अन्य रु २५०
----	--	-----------	--

अनुसूची-५
दफा (६) सँग सम्बन्धित
सवारी साधन कर

सि.नं.	विवरण	इकाई	करको दर रु
१	दर्ता तथा इजाजत शुल्क		
१.७	अटोरिक्सा,	प्रति गोटा	५००
१.७	विद्युतीय रिक्सा	प्रति गोटा	३००

अनुसूची-६
दफा (७) सँग सम्बन्धित
विज्ञापन कर

सि.नं.	विवरण	इकाई	करको दर रु
१	होडिड बोर्ड / साइन बोर्ड	प्रति वर्ग फिट	७५
२	व्यापारिक स्टल	प्रति गोटा	१५०
३	धातुको फ्रेम वा विद्युतीय तरङ्ग प्रयोग गरिएको प्रचार सामग्री	प्रति वर्ग फिट	२००

अनुसूची-८
दफा (९) सँग सम्बन्धित
बहाल विटौरी कर

सि.नं.	विवरण	इकाई	करको दर रु
१	तालामाराङ-हेलम्बु, राजमार्ग आसपासका सार्वजनिक संरचना/जग्गाहरु		
१.१	नदीजन्य पदार्थ उत्पादन/संकलन सम्बन्धी उद्योग	प्रति रोपनी	१००००
१.२	कृषि तथा कृषिजन्य व्यवसाय	प्रति रोपनी	२५००
१.३	स्थायी संरचना बनेकाको हकमा	प्रति वर्ग फिट	१५
१.४	अस्थायी संरचना बनेकाको हकमा	प्रति वर्ग फिट	१०
१.५	हाट बजार	प्रति दिन प्रति स्तल	५०
२	माथि सि.नं. १ म उल्लेख भएका क्षेत्र बाहेकका गाउँपालिका भित्रका सार्वजनिक संरचना/जग्गाहरु		
१.१	नदीजन्य पदार्थ उत्पादन/संकलन सम्बन्धी उद्योग	प्रति रोपनी	२०००
१.२	कृषि तथा कृषिजन्य व्यवसाय	प्रति रोपनी	२०००
१.३	स्थायी संरचना बनेकाको हकमा आर सि.सि.	प्रति वर्ग फिट	१२
१.४	अस्थायी संरचना बनेकाको हकमा	प्रति तला	३०००
१.५	अस्थायी टहरा बनेकाको हकमा अन्य	प्रति वर्ग फिट	६

अनुसूची — ९
दफा (१०) सँग सम्बन्धित
पार्किङ्ग शुल्क

सि.नं.	विवरण	इकाई	करको दर रु
१	पार्किङ्ग शुल्क		
१.१	अटोरिक्सा, विद्युतीय रिक्सा	प्रति गोटा	१५
१.२	स्कुटर/मोटरसाइकल	प्रति गोटा	१०
१.३	हलुका सवारी साधन	प्रति गोटा	२०
१.४	ट्रयाक्टर	प्रति गोटा	२५
१.५	हेभी सवारी साधन-बस, ट्रक	प्रति गोटा	५०

अनुसूची - १०

दफा (११) सँग सम्बन्धित

ट्रेकिङ्ग कोयोकिड, प्यारागलाइडिङ्ग तथा च्याफ्टीङ्ग शुल्क

सि.नं.	विवरण	इकाई	करको दर रु
१	ट्रेकिङ्ग	प्रति व्यक्ति	५०
२	कोयोकिड	प्रति व्यक्ति प्रति पटक	५०
३	क्यानोइड	प्रति व्यक्ति प्रति दिन	५०
४	बन्जी जम्पीङ्ग	प्रति व्यक्ति प्रति दिन	१००
५	जीपफ्लायर	प्रति व्यक्ति	१००
६	च्याफ्टिङ्ग	प्रति व्यक्ति प्रति पटक	५०
७	प्यारागलाइडिङ्ग	प्रति व्यक्ति प्रति दिन	१००

अनुसूची- ११

दफा (१२) सँग सम्बन्धित

सेवा शुल्क तथा दस्तुर

सि.नं.	विवरण	इकाई	करको दर रु
१	नक्सा पास, निर्माण स्वीकृति शुल्क		
१.१	नक्सा पास पुस्तिका	प्रति किताव	५००
१.२	अभिलेखीकरण पुस्तिका	प्रति किताव	५००
१.३	क वर्गको -आर.सि.सि.) पाँच तलामाथि -औद्योगिक प्रयोजन)	प्रति वर्ग फिट	१५
१.४	ख वर्गको (आर.सि.सि.) १००० वर्ग फिट भन्दा माथि	प्रति वर्ग फिट	५
१.५	ख वर्गको -आर.सि.सि.) १००० वर्ग फिट सम्म	प्रति वर्ग फिट	३
१.६	क र ख वर्गको माथि उल्लेख बाहेक सबै	प्रति वर्ग फिट	२

१.७	नक्सा फेरबदल दस्तुर	एकमुष्ट	१०००
१.८	मोहोडा परिवर्तन दस्तुर	एकमुष्ट	१०००
१.९	तल्ला थप निवेदन शुल्क	एकमुष्ट	५००
१.१०	व्यापारिक भवन (सटर)	प्रति वर्ग फिट	३
१.११	व्यवसायिक भवन	प्रति वर्ग फिट	४
१.१२	शैक्षिक भवन निजि विद्यालयको हकमा मात्र	प्रति वर्ग फिट	८
१.१३	संस्थागत भवन नाफामुलकको लागि मात्र	प्रति वर्ग फिट	१०
१.१४	औद्योगिक भवन	प्रति वर्ग फिट	१५
१.१५	निर्माण सम्पन्न वा नामसारी शुल्क (आर सि सि)		५००
१.१६	निर्माण सम्पन्न वा नामसारी शुल्क (लोड बेरिङ्ग)		२००
२	अभिलेखीकरण दस्तुर (आवासीय तथा व्यापारीक भवन)		
२.१	१००० वर्ग फिट सम्मको लागि	प्रति वर्ग फिट	२
२.२	१००० वर्ग फिट देखि माथि सबै	प्रति वर्ग फिट	३
२.३	लोड बियरिङ्ग घरहरुको हकमा	प्रति वर्ग फिट	२
२.४	नक्सापास प्रमाण पत्र र निर्माण सम्पन्नताको प्रतिलिपी शुल्क		५००
२.५	घर जग्गा मुल्याङ्कन/आयस्रोत प्रमाणित		०.१० प्रतिशत
२.६	व्यवसाय दर्ता प्रतिलिपी		५००
२.७	चार किल्ला प्रमाणित	प्रति कित्ता	३००
२.८	अमिन दस्तुर	छ रोपनीसम्म	१०००
		सो भन्दा माथि	३०००
२.९	घरबाटो भए नभएको प्रमाणित गरेको		५००
२.१०	नाता प्रमाणित		२००
२.११	व्यक्तिगत घटनादर्ता विलम्ब दस्तुर		नियमानुसार

२.१२	व्यक्तिगत घटनादस्ता प्रतिलिपी		५००
३	घर दर्ता शुल्क		
३.१	क) RRC/RBC ढलान घर		५०
३.२	ख) RRC/RBC विनाको पक्की घर		३०
३.३	ग) कच्ची घर		२०
४	सिफारिस दस्तुर		
४.१	छुट जग्गा दर्ता सिफारिस		५००
४.२	घर जग्गा नामसारी सिफारिस		५००
४.३	घर कायमको सिफारिस		२००
४.४	छात्रवृत्ति सिफारिस		१००
४.५	विद्यालय ठाउँसारी		५००
४.६	मोही नामसारी सिफारिस		२००
४.७	डिलर लिने सिफारिस		२०००
४.८	नागरिकता सिफारिस		१००
४.९	बाहिरी जिल्ला कर्मचारी परिवार नागरिकता/प्रतिलिपी लिनका लागि सिफारिस		१००
४.१०	नागरिकताको प्रतिलिपी सिफारिस		५००
४.११	अंगिकृत नागरिकता सिफारिस		५००
४.१२	धारा जडान सिफारिस		२००
४.१३	विजुली जडान सिफारिस		२००
४.१४	अंग्रेजीबाट गरिने जुनसुकै प्रकारका सिफारिस		५००
४.१५	काउन्सलर प्रमाणित		५००
४.१६	निजी विद्यालयको तह वृद्धि सिफारिस		५००
४.१७	सञ्चार टावर स्वीकृती सिफारिस निजी क्षेत्रको		१००००

४.१८	योजना कार्यान्वयन किताव		२००
४.१९	संस्था दर्ता सिफारिस		१०००
४.२०	संस्था नवीकरण सिफारिस		५००
४.२१	कृषक समुह दर्ता सिफारिस		१००
४.२२	कृषक समुह नवीकरण सिफारिस		१००
४.२३	उपभोक्ता समिति बैंक खाता सिफारिस		निःशुल्क
४.२४	कागजात प्रमाणिकरण शुल्क		५००
४.२५	घरायसी लेनदेन कागज प्रमाणित शुल्क		१०००
४.२६	कार्यक्रम संचालन अनुमती नाफामुलक संस्था		१०००
४.२७	कार्यक्रम संचालन अनुमती गैर नाफामुलक संस्था		५००
४.२८	आर्थिक विपन्नता सिफारिस		१००
४.२९	औषधिपचार सिफारिस		२००
४.३०	अनुदान सिफारिस		२००
४.३१	अविवाहित/जन्म/मृत्यु/विवाह प्रमाणित		२००
४.३२	योजना माग/सम्झौता/भुक्तानी सम्बन्धी सिफारिस (वडाबाट पालिका र पालिकाबाट माथिल्लो निकाय)		१००
४.३३	सा.सु. भत्ता पेशका लागि बैंक खाता पेश		२००
४.३४	सा.सु. भत्ता सम्बन्धी अन्य सिफारिस		२००
४.३५	प्यान नं का लागि सिफारिस		५००
४.३६	मल, वन्यजन्तु क्षति र कार्यक्रममा(कृषि विकास निर्देशनालयको प्रस्ताव अनुसारको सिफारिस) सहभागी हुने सिफारिस		२००

४.३७	रु १०० भन्दा कम मुल्य पर्ने विषादी/भिटामिन लिए बापत		२०
४.३८	रु १०० भन्दा बढि मुल्यको विषादी/भिटामिन लिए बापत		५०
४.३९	धसिङ्गरे तेल निकासी सिफारिस	प्रति लिटर	५००
४.४०	नदिमा इस्काइभेटर सिफारिस	प्रति गोटा	२५०००
४.४१	जग्गा वर्गिकरण सिफारिस		५००
४.४२	विद्युत मिटर जडान र बन्द सिफारिस		२००
४.४३	अन्य सिफारिस		२००
५	पशु चौपाय सिफारिस		
५.१	गाई, भैसी, गोरु ल्यायतका पशुहरू	प्रति गोटा	१००
५.२	बाखा वा त्यस्तै प्रकृतिका अन्य	प्रति गोटा	५०
५.३	कुखुरा, हाँस वा त्यस्तै प्रकृतिका अन्य	प्रति गोटा	५
५.४	क्रसर, खानी तथा अन्य नाफामुलक हाइड्रो पावर संस्था दर्ता तथा नवीकरण सिफारिस		५०००
५.५	उर्जामुलक उद्योग -हाईड्रोपावर) सहमति दस्तुर		२००००
५.६	माछा ढुवानी सिफारिस	प्रति टिप	१०००/-
५.७	कृत्रिम गर्भधान सेवा (सेवा केन्द्रमा)		२५०
५.८	कृत्रिम गर्भधान सेवा (सेवा केन्द्र बाहिर)		५००
५.९	स्थलगत माछा फर्महरूमा प्राविधिक सेवा (शाखा प्रमुखबाट सिफारिस भए बमोजिम)		१०००

अनुसूची - १२

दफा (१३) सँग सम्बन्धित
पर्यटन शुल्क

सि.नं.	विवरण	इकाई	करको दर रु
१	नेपाली नागरिक	प्रति व्यक्ति प्रति दिन	५०
२	गैर नेपाली नागरिक	प्रति व्यक्ति प्रति दिन	७५
३	गैर आवसीय नेपाली नागरिक	प्रति व्यक्ति प्रति दिन	१००

अनुसूची- १३

दफा (१४) सँग सम्बन्धित

ढुङ्गा गिट्टी बालुवाको विक्री तथा निकासी कर

सि.नं.	विवरण	इकाई	करको दर रु
१	ढुङ्गा गिट्टी बालुवा संकलन तथा विक्री शुल्क (संकलन शुल्क रु ३ र विक्री शुल्क रु ६)	प्रति घन फिट	९
२	पुराना घरको ढुङ्गा निकासी	प्रति घन फिट	४
३	पत्रे ढुङ्गा निकासी	प्रति वर्ग फिट	५

अनुसूची- १४

दफा (१५) सँग सम्बन्धित

सामुदायिक वन उपभोक्ताको कार्ययोजना तथा वन पैदावर कर

सि.नं.	विवरण	इकाई	करको दर रु
१	सामुदायिक वन उपभोक्ता समितिको वार्षिक कार्ययोजना स्वीकृत	प्रति कार्ययोजना	५००

२	वन पैदावारको विक्री वापत प्राप्त हुने रकमको	कुल विक्री रकमको	१० प्रतिशत
---	---	------------------	------------

अनुसूची- १५

दफा (१६) सँग सम्बन्धित

जरिवाना शुल्क, हर्जना र दण्ड सम्बन्धी व्यवस्था

सि.नं	विवरण	करको दर रू
१	गाउँपालिका क्षेत्रभित्र तोकिएको स्थान बाहेक अन्यत्र जथाभावी फोहोर गरेमा राखेमा वा फालेमा र जथाभावी पार्किङ्ग गरेमा	२०० देखि ५००० सम्म
२	गाउँपालिका क्षेत्रबाट अवैध रूपमा ढुङ्गा गिट्टी बालुवा स्लेट लगायतका पदार्थहरू उत्खनन् गरेमा (व्याकहो लोडर)	७५०००
३	गाउँपालिका क्षेत्रबाट अवैध रूपमा ढुङ्गा गिट्टी बालुवा स्लेट लगायतका पदार्थहरू चोरी निकासी गरेमा (व्याकहो लोडर)	५००००
४	गाउँपालिका क्षेत्रबाट अवैध रूपमा ढुङ्गा गिट्टी बालुवा स्लेट लगायतका पदार्थहरू चोरी निकासी गरेमा (ट्रिपर)	२००००
५	गाउँपालिका क्षेत्रबाट अवैध रूपमा ढुङ्गा गिट्टी बालुवा स्लेट लगायतका पदार्थहरू चोरी निकासी गरेमा (आइचर)	१५०००
६	गाउँपालिका क्षेत्रबाट अवैध रूपमा ढुङ्गा गिट्टी बालुवा स्लेट लगायतका पदार्थहरू चोरी निकासी गरेमा (अन्य साना सवारी साधन)	५०००
७	गाउँपालिका क्षेत्रबाट अवैध रूपमा काठ दाउरा तथा काठजन्य वस्तु कटान गरी निकासी गरेमा प्रति गाडी	५ हजार देखि २५ हजार सम्म
८	गाउँपालिकाबाट इजाजत नलिइ भवन निर्माण गरेमा प्रति वर्ग फिट	१
९	गाउँपालिकामा दर्ता वा इजाजत नलिइ नयाँ व्यवसाय सञ्चालन गरेमा	५०० प्रति व्यवसाय

१०	गाउँपालिकाले निषेध गरेको क्रियाकलाप सञ्चालन गरेमा	गाउँ कार्यपालिकाको निर्णय बमोजिम
<p>पुनश्च: (क) व्याज (हर्जाना) लाग्ने: कुनै करदाताले यस ऐन बमोजिम लाग्ने कर, दस्तुर, सेवा शुल्क समयमा दाखिला नगरेमा अन्यत्र व्याज (हर्जाना) तोकिएकोमा सोही बमोजिम र नतोकिएको हकमा तिर्नु बुझाउनु पर्ने रकमको वार्षिक पन्ध्र प्रतिशतका दरले व्याज (हर्जाना) लाग्नेछ ।</p> <p>(ख) समयमा विवरण दाखिला नगरेमा शुल्क लाग्ने: यस ऐन तथा अन्य प्रचलित कानून बमोजिम विवरण दाखिला गर्नु पर्ने दायित्व भएको करदाताले समयमा विवरण दाखिला नगरेमा यस ऐन बमोजिम तिर्नुपर्ने करको दोब्बर रकम विलम्ब शुल्क सहित लाग्ने कर निजबाट असुल गरिनेछ ।</p> <p>(ग) भुट्टा विवरण दिएमा जरिवाना लाग्ने: यस ऐन तथा प्रचलित कानून बमोजिम विवरण दाखिला गर्नुपर्ने दायित्व भएका करदाताले कर छल्ने नियत लिई भुट्टा वा अधुरो विवरण दाखिला गरेमा नियमानुसार लाग्ने करको दोब्बर रकम जरिवाना सहित लाग्ने कर निजबाट असुल गरिनेछ ।</p> <p>(घ) व्याज (हर्जाना) नलाग्ने: यस ऐन बमोजिम लाग्ने शुल्क, व्याज (हर्जाना) र जरिवानामा पुनः व्याज (हर्जाना) लाग्ने छैन ।</p>		